

Posudek oponenta diplomové práce

Bc. Tomáš KUPR

Vývoj sudetoněmeckých politických hnutí v letech 1933 – 1938

Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta

Praha 2017

Dějiny první republiky patří stále (a velmi logicky) k nejčastěji zkoumaným obdobím našich moderních dějin. Tradičně se největšímu zájmu těší vedle osoby našich prezidentů zejména období vzniku nového státu a pak dramatická 30. léta vrcholící mnichovskou krizí. V současné době jsou pak stále populárnější práce zabývající se sociálními dějinami a kulturní historií. Téma, které si vybral Bc. Tomáš Kupr patří mezi politologická, má ale úzkou souvislost také s politickou a sociální historií. Mezioborové práce bývají obecně náročnější, protože předpokládají orientaci ve více vědních disciplínách. S touto těžkostí se ale T. Kupr utkal čestně a s úspěchem.

Diplomová práce je rozčleněna do celkem jedenácti kapitol (nepočítaje úvod a závěr), které sledují v podstatě chronologickou linku. Pokud lze této koncepci vůbec něco vyčíst, je to příliš stručná úvodní kapitola (resp. kapitola Německá menšina v ČSR a ideové kořeny Sudetendeutsche Heimatfront). Vystihuje sice správně pozici a názory majoritní části německé menšiny, vítaný by ale byl exkurz do „hlubší historie“, který by vysvětlil, proč byla pro Čechy nemyslitelná federalizace či alespoň autonomie německých teritorií v českých zemích. Zároveň v práci postrádám alespoň stručný životopis Konrada Henleina a reflexi zajímavého (byť v nacionálních kruzích nikoli neobvyklého smíšeného původu – otec Němec, matka Češka, resp. minimálně poloviční Češka). Uvítal bych také seznam jednotlivých zkratek. Ty jsou sice vysvětleny při prvním použití v textu, ovšem jejich zpětné dohledávání je obtížné.

Jinak ovšem práci lze jen těžko něco závažnějšího vytknout. Je zpracována s mimořádnou pečlivostí a autor Tomáš Kupr neváhá zacházet až do podrobností. Za velmi zajímavý považuji exkurz o názorových diferencích v SDP, které jasně svědčí o tom, že proněmecká (resp. proříšská) nacionálně-socialistická linie se ve straně prosazovala teprve postupně, a že nacionálně-socialistická ideologie nebyla hlavním

důvodem zdrženlivosti sudetských Němců vůči Československu. (Trochu mi zde ovšem chybí odkaz na původní „ideologické podhoubí“ SDP, která byla výrazně ovlivněna italským fašismem.) Henleinův zpočátku zdrženlivý postoj vůči radikálům z řad stoupců nacismu pak vysvětluje jeho relativně slabou pozici po okupaci Sudet, kdy na rozdíl od svého spolupracovníka (a názorového oponenta) Karla Hermanna Franka svou kariéru zakončil v pozici druholigového politika, říšského místopředsedy v Sudetech. Závěrem musím konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na závěrečné (diplomové) práce v příslušném oboru a plně ji doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jaké byly podle Vašeho názoru možnosti řešení sudetoněmecké otázky v ČSR?
- 2) Z jakého důvodu získala SDP tak masivní podporu mezi československými Němci.

V Úvalech 28. prosince 2017

prof. PhDr. Jan Županič, Ph.D.
Katedra občanské výchovy a filozofie